

Література

1. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?code=995_038

2. Договір про принципи діяльності держав по дослідженню і використанню космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла 1967 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_480

3. Договір про заборону випробувань ядерної зброї в атмосфері, у космічному просторі та під водою 1963 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_376

4. Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, завдану космічними об'єктами 1972р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_126

УДК 347.82:656.7.073(043.2)

Безрека М. А.,

студентка,

Інститут економіки та менеджменту,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Тимкович І. І., старший викладач

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ ПОВІТРЯНИМИ СУДНАМИ

Аналізуючи діяльність цивільної авіації України за останній час, можна помітити позитивні зрушення у галузі використання повітряного простору нашої держави щодо виконання повітряних перевезень вантажів. Так, за даними Державної авіаційної служби України (Державіаслужба України), авіаційним транспортом України за 2012 рік було перевезено 122,6 тис. тонн вантажів та пошти, це майже на третину більше, ніж перевезено роком раніше. У I півріччі 2013 року здійснено перевезення 49,6 тис. тонн вантажів та пошти, при чому більша частина вантажних авіаперевезень – це перевезення чартерними рейсами в інших державах в рамках гуманітарних та миротворчих програм ООН, а також

згідно контрактів та угод з іншими замовниками. Якщо на ринку вантажних та поштових перевезень у 2012 році працювали 23 українські авіакомпанії, то у I півріччі 2013 року – 18 вітчизняних авіакомпаній [1]. Серед сприятливих факторів, які дозволяють вітчизняній авіатранспортній галузі посідати вагоме місце у транспортному комплексі називають вжиття додаткових заходів у забезпеченні безпеки польотів, підвищення інвестиційної привабливості, модернізація парку повітряних суден та наземної інфраструктури, вміле поєднання мережі внутрішніх та міжнародних маршрутів. Припускаємо, що належне правове регулювання також справляє позитивний вплив на розвиток ринку перевезень вантажів повітряними суднами.

Огляд наукової літератури свідчить, що актуальні питання перевезення вантажів різними видами транспорту досліджувалися О.В. Клепіковою – правове регулювання перевезень вантажів морським транспортом; І.В. Булгаковою та Е.М. Деркач – правове регулювання перевезення вантажів залізничним транспортом в Україні; О.О. Карпенко – формування тарифів на змішані перевезення вантажів; Л.Я. Свистун – договори перевезення вантажів автомобільним транспортом; Н.В. Івасишиною – підвищення ефективності міжнародних автомобільних перевезень вантажів; Д. Ясером – методи та моделі оптимізації переміщення вантажів підвищеної небезпеки; О.В.Столярським – поняття та особливості договорів перевезення вантажів, пасажирів і багажу повітряним транспортом; І.А. Діковською – договір повітряного чартеру в міжнародному приватному праві; Безлюдько І.О. – договір перевезення вантажу повітряним транспортом за цивільним правом України. Отже існує потреба здійснити загальну характеристику чинного вітчизняного законодавства щодо перевезення вантажів повітряними суднами.

Правовою основою регулювання даного питання є ряд нормативно-правових актів, зокрема, Повітряний кодекс України [2], що закріплює поняття вантажу – як будь-яке майно, що перевозиться на борту повітряного судна, крім пошти, бортових припасів і багажу, що перевозяться згідно з багажною квитанцією; визначає види вантажу, основні вимоги до їх перевезення; регламентує особливості повітряних перевезень небезпечних вантажів та відповідальність авіаперевізника за втрату або шкоду, заподіяну

під час перевезення вантажу; передбачає захист прав споживачів послуг з повітряних вантажних перевезень, у тому числі шляхом страхування відповідальності авіаперевізника за шкоду, заподіяну вантажу.

Цивільний кодекс України [3] регулює питання позовної давності та страхування у зв'язку з перевезенням вантажу; визначає загальні вимоги та особливості договорів перевезення вантажу, чартеру (фрахтування) і транспортного експедирування; закріплює стягнення провізної плати та підстави відповідальності перевізника, порядок пред'явлення претензій і позовів, що впливають із договору перевезення вантажу, при чому незалежно від виду транспорту, яким перевозиться вантаж. Господарський кодекс України [4] регламентує перевезення вантажів, пов'язане з переміщенням продукції виробничо-технічного призначення та виробів народного споживання, у тому числі повітряними шляхами, з точки зору господарської діяльності. Нормами Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" від 01.06.2000 р. № 1775-III із змінами передбачено ліцензування послуг з перевезення вантажу повітряним транспортом, а наказом "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів повітряним транспортом" від 26.11.2001 р. № 139/821 визначено порядок видачі ліцензій, а також організаційні, кваліфікаційні, технологічні та інші вимоги щодо вказаного виду господарської діяльності.

Наказ Державіаслужби України "Про затвердження Правил повітряних перевезень вантажів" [5] детально визначає умови перевезення вантажів повітряним транспортом, за яких забезпечується належний рівень безпеки польотів та якості перевезень, а саме: загальні умови та забезпечення якості перевезення вантажів, вимоги щодо оформлення авіавантажної накладної, застосування тарифів і зборів за транспортування вантажу, порядок бронювання та прийняття товарів до транспортування, відповідальність перевізника та ін.

Вказаними нормативними актами не вичерпується правове поле перевезення вантажів повітряними суднами, що потребує ретельного їх вивчення та аналізу.

Література

1. Підсумки діяльності авіаційної галузі України за 2012 рік.; Підсумки діяльності авіаційної галузі України у I півріччі 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://avia.gov.ua/documents/diyalnist/pidsumki%20dijalnosti/>
2. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV із змінами // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV із змінами // Відомості Верховної Ради України. – 2003 р. – № 18. – Ст. 144.
5. Про затвердження Правил повітряних перевезень вантажів : Наказ Державіаслужби України від 14.03.2006 р. № 186 із змінами // Офіційний вісник України від 05.07.2006 – 2006 р. – № 25. – С. 262. – Ст. 1840, код акту 36637/2006

УДК 347.8(043.2)

Богульська А. С., Вернидуб О. О.

студенти,

Гуманітарний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Чабах О. М., старший викладач

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ПОВІТРЯНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

У сучасній теорії повітряне право в широкому розумінні розглядається як сукупність норм, що регулюють відносини, які виникають у зв'язку з використанням повітряного простору[3].

Правові норми, що містяться в Конституції України, Повітряному кодексі, законах та підзаконних актах, виступають юридичною основою правового регулювання правовідносин у сфері цивільної авіації. При такому підході норми повітряного права можна розглядати, по-перше, як самостійну систему, що має свої специфічні галузеві та міжгалузеві інститути; по-друге, як су-